

בש"פ 2852/21 - אדהם אברהם נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2852/21

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

העורר: אדהם אברהם

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת (כב' השופטת ת' נסים שי) במ"ת 30416-02-21 מיום 29.3.2021

תאריך הישיבה: י"ז באייר התשפ"א (29.4.2021)

בשם העורר: עו"ד עמיד מוקטרן; עו"ד אלעד סויסה

בשם המשיבה: עו"ד שרית חתוקה

החלטה

לפניי ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת (כב' השופטת ת' נסים שי) מיום 29.3.2021 לעצור את העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

1. ביום 15.2.2021 הוגש כתב אישום אשר מייחס לעורר עבירות של הצתה; התפרצות לבניין שאינו מקום מגורים בנסיבות מחמירות; הסתייעות ברכב לביצוע פשע; ושיבוש מהלכי משפט, לפי סעיפים 448(א) ו-29(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); סעיפים 407(ב) ו-29(ב) לחוק העונשין; סעיף 43 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] וסעיף 29(ב) לחוק העונשין; וסעיף 244 לחוק העונשין, בהתאמה. לפי המתואר בכתב האישום, קשר העורר קשר עם שניים נוספים (להלן: השותפים) להצית רכבים באולם התצוגה של חברת "ליס קאר" בנוף הגליל (להלן בהתאמה: אולם התצוגה והחברה). ביום 21.10.2020 סמוך לשעה 1:54 הגיעו העורר והשותפים אל אולם התצוגה, ואחד השותפים ניפץ את דלת הזכוכית שלו. העורר נכנס לאולם התצוגה, שפך כמות גדולה של בנזין על שלושה רכבי

יוקרה, הצית אותו וגרם לדלקה. שני רכבים נשרפו כליל, והשלישי ואולם התצוגה ניזוקו נזקים קשים. כתוצאה מכך נגרמו לחברה נזקים בסכום העולה על מיליון ש"ח. האש אחזה גם ביד העורר. נוסף על כך, בחקירת משטרה שהתנהלה, בין היתר בעניין זה, נעצר העורר לצורכי חקירה ונתפס מכשיר טלפון נייד שלו (להלן: המכשיר). ביום 28.1.2021 שהה העורר בחדר ובו מעטפות שהכילו מוצגים שונים מהתיק, לרבות המכשיר. העורר ניצל את יציאת החוקר מהחדר, נטל את המכשיר והכניסו לכיסו. העורר עשה זאת כדי לשבש הליכי משפט בעניינו. כאשר הוכנס העורר לתאו בבית המעצר, נתפס המכשיר בכליו.

2. בצד הגשת כתב האישום הגישה המשיבה בקשה לעצור את העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. ביום 22.2.2021 הסכים העורר שקיימות ראיות לכאורה ועילת מעצר, ובית המשפט הורה על קבלת תסקיר שיעמוד על המסוכנות הנשקפת מהעורר ועל חלופות מעצר אפשריות, לרבות מעצר בפיקוח אלקטרוני. בתסקיר שירות המבחן (להלן: התסקיר) צוין כי העורר הורשע בשנת 2015 בגרימת מוות ברשלנות בתאונת דרכים, והוטל עליו עונש של 4 חודשי מאסר בפועל בעבודות שירות; וכי תלוי ועומד נגדו "תיק" מחודש דצמבר 2020 על עבירות איומים, תקיפה וגניבה. צוין כי באישיות העורר קיימים מאפיינים אימפולסיביים שהוא מתקשה לווסת לעיתים, וכי במצבי דחק הוא עלול להתנהל התנהלות פורצת גבולות. עוד נכתב בתסקיר כי יש קושי לאמוד את מאפייני אישיותו של העורר במלואם, בשים לב לכך שלאורך השיחה התנהל "במגמת הסתרה". על כן נקבע כי קשה להעריך את הסיכון להישנות התנהגות דומה בעתיד, אך אין לשלול את קיומו. לשירות המבחן הוצעו שלושה מפקחים: הורי העורר ואחיו, שיפקחו עליו בדירת האח בתל אביב. שירות המבחן התרשם כי המפקחים אחראיים ומבינים את הנדרש מהם במשימת הפיקוח. אולם נוכח הקושי בגיבוש הערכת הסיכון מהעורר, נמצא קושי לגבש חלופה נדרשת להפחתת הסיכון ממנו. על כן נמנע שירות המבחן מלהמליץ על שחרורו לחלופת מעצר או על מעצרו בפיקוח אלקטרוני.

3. ביום 29.3.2021 הורה בית המשפט המחוזי בנצרת (כב' השופטת ת' נסים שי) על מעצר העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בית המשפט עמד על כך שמעשה ההצתה המיוחס לעורר חמור ומעיד על מסוכנות; ושהתנהלות העורר בחקירתו מעידה כי לעורר אין מורא מפני חוקריו, ומקימה גם עילת מעצר של חשש משיבוש הליכי משפט. כמו כן, צוין שאין לזקוף לחובת העורר את עמידתו על חפותו, אולם שירות המבחן לא שלל סיכון מהעורר. אף שהמפקחים שהציע הותירו רושם חיובי, גם על בית המשפט, נמצא ששילוב המעשים המיוחסים לעורר, התכנון שלהם, השימוש באמצעים לביצועם, החבירה לאחרים, התעוזה מאחורי כל אלה ומאפייני העורר יוצרים מסוכנות שאי אפשר לאיין.

4. מכאן הערר שלפניי. העורר טוען כי בית המשפט המחוזי נתן משקל יתר לחומרת העבירה, שכן נגרם נזק לרכוש בלבד ולעורר עצמו; וכי על אף חומרה זו, אפשר לשחרר את העורר לחלופת מעצר. עוד נטען כי החלופה המוצעת מספיקה משום שהיא מרוחקת ממקום מגוריו וממקום ביצוע העבירה; מפני ששירות המבחן ובית המשפט התרשמו לטובה מהמפקחים המוצעים; ומאחר שהתסקיר לא בא בהמלצה כלל, מה שחייב את בית המשפט לקבוע בעצמו אם החלופה מספיקה. בעניין אחרון זה טוען העורר כי שירות המבחן זקף שלא בצדק לחובת העורר את עמידתו על חפותו.

5. בדיון שלפניי טענה המשיבה כי אין לשחרר את העורר לחלופת מעצר או לעצור אותו בפיקוח אלקטרוני. לטענתה, נשקפת מסוכנות גבוהה מהמעשים המיוחסים לעורר. התסקיר, לפי המשיבה, נמנע מהמלצה ברורה ומהערכת מסוכנותו של העורר כך שאי אפשר לתת מענה למסוכנות הנשקפת ממנו. עוד נטען כי עבירת שיבוש מהלכי המשפט המיוחסת לעורר חמורה, בפרט בשים לב לכך שטרם התברר המניע למעשה ושטרם אותרו השותפים לפרשה;

וכי היא מעידה כי לעורר אין מורא מפני החוק.

6. לאחר שעיינתי בנימוקי הערר והאזנתי לטענות הצדדים בדיון בעל פה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות. כידוע, סעיף 21(ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), קובע כי בטרם יצווה על מעצרו של נאשם, על בית המשפט לבחון אם ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של חלופה שפגיעתה בחירותו פחותה (בש"פ 2192/20 אל צענא נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (27.3.2020); בש"פ 5159/19 אלחמידי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (6.8.2019) (להלן: עניין אלחמידי)).

7. עניינו של העורר מגלה שיקולים לכאן ולכאן. מצד אחד, החלופה המוצעת כוללת שהות מרוחקת ממרכז חייו של העורר וממקום ביצוע העבירה, ומפקחים אשר הן שירות המבחן, הן בית המשפט מצאו ראויים; מדובר במעצר הראשון בחייו של העורר, והתסקיר ראה בכך גורם מרתיע עבור העורר (ראו גם בש"פ 5118/19 אשכנזי נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (15.8.2019); עניין אלחמידי, פסקה 11); והעורר הוא בן ל"משפחה נורמטיבית ומתפקדת". מנגד, המסוכנות הנשקפת מהמעשים המיוחסים לעורר גבוהה בשל טיבם (על המסוכנות בעבירת הצתה, גם אם נגרם נזק לרכוש בלבד, ראו בש"פ 336/15 ניסנוב נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (25.1.2015)) ובשל התכנון המוקדם של מעשה ההצתה; שירות המבחן לא בא בהמלצה על שחרור לחלופה או על מעצר בפיקוח אלקטרוני, משום שזו תלויה בהערכת הסיכון מהעורר; בעניינו של העורר קמה עילת מעצר גם בגין חשש משיבוש הליכי משפט, והעורר לא טען שהחלופה המוצעת תענה על עילה זו; השותפים של העורר טרם אותרו, המניע אינו ברור, ושירות המבחן מצא כי בעניינו של העורר "רב הנסתר על הגלוי" (ראו והשוו בש"פ 9087/17 ג'אבר נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (7.12.2017)). בנסיבות אלו לא מצאתי עילה להתערב בנקודת הזמן הנוכחית בתוצאת האיזון שערך בית המשפט המחוזי.

למותר לציין כי אם יתקיימו התנאים האמורים בסעיף 52(א) לחוק המעצרים, ובכלל זה גילוי עובדות חדשות בנוגע למעשים המיוחסים לעורר או תפיסת שותפיו, פתוחה לפני העורר האפשרות להגיש בקשה לעיון חוזר לגבי שחרורו לחלופת מעצר או מעצרו בפיקוח אלקטרוני. בית המשפט המחוזי יחליט כחוכמתו על בסיס החומר שיונח לפניו.

הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, כ' באייר התשפ"א (2.5.2021).

ש ו פ ט